

24. Η κρίση της εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς

Ο τρόπος λατρείας των εικόνων διχάζει τους Βυζαντινούς για έναν αιώνα. Η θρησκευτική αυτή διαμάχη βλάπτει σοβαρά την εκκλησία και το κράτος. Η Ζ΄ Οικουμενική σύνοδος ξαναφέρει ειρήνη στην εκκλησία και στην αυτοκρατορία.

8ος αιώνας
Ταραχές στην αυτοκρατορία

- **8ος αιώνας:** Αυτοκράτορες οι Ίσαυροι Λέων Γ΄ και ο γιος του Κωνσταντίνος Ε΄
- Ξεσπούν ταραχές στην αυτοκρατορία
- Αιτίες:**
- Απαγορεύουν την προσκύνηση και τη λατρεία των εικόνων.
- Φορολογούν την εκκλησία
- Υποχρεώνουν τους μοναχούς και τους κληρικούς να υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους, πριν δεχτούν το ιερατικό τους αξίωμα.

Αποτελέσματα των αποφάσεων:
Η εικονομαχία

Διχασμός σε δυο αντιμαχόμενες παρατάξεις:

Εικονομάχοι,
(στηρίζουν τις αποφάσεις του αυτοκράτορα)

Εικονολάτρες
(υπερασπίζονται τη λατρεία των εικόνων)

Και οι δύο πλευρές ανυποχώρητες και με φανατισμό.

Συνέπειες της εικονομαχίας

Κράτησε περισσότερο από έναν αιώνα (726 - 843 μ.Χ.)

- Πολλοί άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους, άλλοι φυλακίζονται ή εξορίζονται.
- Ναοί και μοναστήρια κλείνουν.
- Καταστρέφονται εικόνες, ψηφιδωτά και έργα τέχνης.
- Διατάραξη σχέσεων Βυζάντιου και Δυτικής εκκλησίας, η οποία υποστήριζε τους εικονολάτρες.
- Ο αυτοκράτορας Λέων Γ΄, έχασε μεγάλο μέρος της δόξας του.

Το τέλος της εικονομαχίας

- Την εικονομαχία, σταμάτησε η Ζ΄ οικουμενική σύνοδος, την οποία συγκάλεσε η αυτοκράτειρα Θεοδώρα (843).
- Εκεί αποφασίστηκε ότι: «κατά την προσκύνηση των εικόνων η λατρεία των πιστών απευθύνεται προς τα εικονιζόμενα ιερά πρόσωπα και όχι προς την ίδια την εικόνα και τα υλικά από τα οποία αυτή είναι φτιαγμένη».
- Η αναστήλωση των εικόνων γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή των νηστειών του Πάσχα και ονομάζεται Κυριακή της Ορθοδοξίας.

Ερωτήσεις

1. Πότε συγκλονίστηκε η αυτοκρατορία από σοβαρές ταραχές και ποιες ήταν οι συνέπειές τους;
2. Ποιες ήταν οι αποφάσεις των αυτοκρατόρων που οδήγησαν στις ταραχές;
3. Σε ποιες αντιμαχόμενες παρατάξεις χώρισαν το λαό και τους κληρικούς οι αποφάσεις των αυτοκρατόρων;
4. Πόσο κράτησε αυτός ο διχασμός και ποιες ήταν οι συνέπειές του;
5. Ποιες συνέπειες είχε ο διχασμός για τον αυτοκράτορα;
6. Πώς ονομάστηκε η διαμάχη αυτή;
7. Ποιος σταμάτησε την εικονομαχία;
8. Τι αποφασίστηκε και έγινε δεκτό από όλους;
9. Πώς γιορτάζεται το γεγονός αυτό;

Ζ' οικουμενική σύνοδος

Ιστορία Ε΄ Δημοτικού - Ενότητα Ε΄: Η μεγάλη ακμή του Βυζαντινού κράτους
- Κεφάλαιο 24. Η κρίση της εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς

24. Η κρίση της εικονομαχίας διχάζει τους Βυζαντινούς

1. Πότε συγκλονίστηκε η αυτοκρατορία από σοβαρές ταραχές και ποιες ήταν οι συνέπειές τους;

Στη διάρκεια του 8^{ου} αιώνα έγιναν σοβαρές ταραχές, οι οποίες δίχασαν τους Βυζαντινούς και έφεραν σε δύσκολη θέση το κράτος. Αιτία ήταν οι αποφάσεις των Ισαύρων αυτοκρατόρων λέοντα Γ' και Κωνσταντίνου Ε'.

2. Ποιες ήταν οι αποφάσεις των αυτοκρατόρων;

- Να απαγορεύσουν την προσκύνηση και τη λατρεία των εικόνων.
- Να υποχρεώσουν τους μοναχούς και τους κληρικούς να υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους, πριν δεχτούν το ιερατικό τους αξίωμα.

3. Σε ποιες αντιμαχόμενες παρατάξεις χώρισαν το λαό και τους κληρικούς οι αποφάσεις των αυτοκρατόρων;

- Τους εικονομάχους, που στήριζαν τις αποφάσεις του αυτοκράτορα.
- Τους εικονολάτρες, που υπερασπιζόνταν τη λατρεία των εικόνων.

4. Πόσο κράτησε αυτός ο διχασμός και ποιες ήταν οι συνέπειές του;

Ο διχασμός αυτός κράτησε έναν περίπου αιώνα και είχε δυσάρεστες συνέπειες για όλους. Στη διάρκειά του πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και άλλοι φυλακίστηκαν και εξορίστηκαν. Ναοί και μοναστήρια έκλεισαν και πολλές εικόνες, ψηφιδωτά και έργα τέχνης καταστράφηκαν. Διαταράχτηκαν οι σχέσεις ανάμεσα στο Βυζάντιο και τη Δυτική εκκλησία.

5. Ποιες συνέπειες είχε ο διχασμός για τον αυτοκράτορα;

Ο αυτοκράτορας Λέων Γ', που αντιμετώπισε με επιτυχία τους Άραβες κι έσωσε την Πόλη και την αυτοκρατορία, έχασε μεγάλο μέρος της δόξας του και χρεώθηκε αυτή την αναταραχή, που έβλαψε πολύ το βυζαντινό κράτος.

6. Πώς ονομάστηκε η διαμάχη αυτή;

Η εσωτερική αυτή διαμάχη ονομάστηκε **εικονομαχία**.

7. Ποιος σταμάτησε την εικονομαχία;

Την εικονομαχία σταμάτησε η Ζ' οικουμενική σύνοδος, την οποία συγκάλεσε η αυτοκράτειρα **Θεοδώρα** (843).

8. Τι αποφασίστηκε και έγινε δεκτό από όλους;

Αποφασίστηκε ότι: «κατά την προσκύνηση των εικόνων η λατρεία των πιστών απευθύνεται προς τα εικονιζόμενα ιερά πρόσωπα και όχι προς την ίδια την εικόνα και τα υλικά από τα οποία αυτή είναι φτιαγμένη».

9. Πώς γιορτάζεται το γεγονός αυτό;

Η συμφιλίωση αυτή και η **αναστήλωση των εικόνων** γιορτάζεται από την εκκλησία μας την πρώτη Κυριακή των νηστειών του Πάσχα και ονομάζεται **Κυριακή της Ορθοδοξίας**.